LOGO BAŊA TIGISIM NABIINA ŊWE-LAO WADE PULIM De na s ϵ we nabiina η wea de logo ba η a chega chwo η a wad ϵ maama kugu zege logo maama wopwolo, de chega de yezura ba η a ne. De na se we de na ba toge chega chwoŋa to mo jaane nikantogo de tigura de popora ko twi nabiina laŋa ne, ye nabiina maama yaa lage se wopwolo de yezura yaa taa wora. De na sɛ we nɔɔno maama taa tei o tete se tigura de popɔra ye taa wora, fefeo de peenem ŋwaane, se wadɛ sem ja kuri. De na se we teene maama taa jege wolim, de ni seem de mimoro. De na sɛ we "UN Charter" tɔnɔ kom paŋe ko sɛ wadɛ sem ŋwea wolim ŋwaane se baara de kaana taa ye bedwe logo ywonni de wopwolo de yezura ŋwaane. De na sε we UN Tigisim teene dem maama ke nim⊃r⊃ se chega chwoŋa wadε sem ja kuri nabiina zula de wopwolo ŋwaane. De ta na sε we ko yaa lamma lanyerane se de ni wadε sento kuri se ko ja wopwolo de yezura ko ba logo baŋa. De Laam wo se we "General Assembly" dem p& Logo Baŋa Tigisim Wadɛ sem se ko taa ye woŋ-kolo kodoo na wo woli ko ja wopwolo de logo fɔgem de yezura na wo pa nabiina ŋwea taa jege kuri logo baŋa maama ne to. Wadaa 1 Ba loge noona maama se ba taa ye bedwe mo ba nwea de ba chega seini, ye fefeo teira kotaa. We pe ba swa de bobona mo se ba taa ye nubiu daane ye ba jege da nwana. Wadaa 2 $Logo\ ba\eta a\ tigisim\ wad \ \epsilon \ sem\ p\epsilon\ chwo\eta a\ se\ nD no\ maama\ taa\ jege\ chega\ chwo\eta a\ na\ wo\ pa\ ba\ \eta wea\ taa\ jege\ zula\ to.\ Wad \ \epsilon \ sem\ ta\ we\ ba\ ba\ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ ne\ naa\ ba\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ ne\ naa\ ba\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ ne\ naa\ ba\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ ne\ naa\ ba\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ ne\ naa\ ba\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ ne\ naa\ ba\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ ne\ naa\ ba\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ na\ naa\ pa\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ na\ naa\ pa\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chwo\eta a\ na\ naa\ pa\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chu o\ pa\ na\ naa\ pa\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chu o\ pa\ na\ naa\ pa\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chu o\ pa\ na\ naa\ pa\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chu o\ pa\ na\ na\ naa\ pa\ che \ fee\ nabiinu\ o\ chega\ chu o\ pa\ na\ naa\ pa\ naa\ pa\ naa\ pa\ na\ naa\ pa\ naa\$ logo lane, ο wε jonno naa o boboŋa ŋwaane. Wadε sem ta we ba ba jege se ba taa chεεse nono we o ye baaro naa kaane, kwoo o jejegero naa ba na loge o mε to ŋwaane. WadE sem ta tage se woli da we popora ba jege se ka taa wora nabiina laŋa ne ba teo politiksi naa ko wadE naa ko na ye kolo to ŋwaane. Naa ba poor noono we o nwoŋi teo kolo ta na wo vere ko tete to nwaane. Wadaa 3 Ko ye noono maama chega chwona mo se o taa nwe ye fefeo naa foonee teira. Wadaa kam we nabiin-yeiku naa kabε totoηa naa kabε pipio daa ye taa wora logo baηa ne. Wadaa 5 Ba ba jege chwona se ba pa noono yaare cham yerane ko na wo mane se nabiinu yaare tei to. Wadaa 6 Noono maama ye nabiinu mo o ze paŋ o wo mɛ maama logo baŋa yoba. Logo baŋa wadɛ sem maama yiga ne, wadaa teira na wo ta we o dae nabiinu. Wadaa 7

Wadaa 9

Wadaa 8

Ba baa wane ba ja nɔɔno yɔɔ yerane ba gare ba ke o peena diga naa ba zeili o o teo ne pa o vo zoora te-gaa ne.

Nabiina maama ye bedwe mo wadaa yiga ne. Wadaa choo noono maama mo; ka ba poore noona ka yaga. Ka kwoli nabiina maama mo se wolo wolo ye cheese o dwon.

NOOno maama wae o san noono o dwon koote delo maama wone neneene ko tu na ke o choge teo kom wade selo na pa noono wom nwea ywona to.

Wadaa 10

Ba na jaane noono fee wora se ba di o sareya koote ne lanyerane ko mat) de teo kom wad£ na tit)i tei to ba ni o seene o choge naa o wo choge. Wadaa 11 Ba na jaane noono we o choge o marje waarem ba na wo di o bora tata ba ba jege chworja ba te we choge fee wora se ba pa ko tu chworja se o ja loya de sareya tiina se ba woli o se ba di taane dem koote ne. Ba baa wane ba ta we noono yaa ke o choge naa ba ta we o ve se o yaa ke kolo na marje keim chega chworja ne to, ye ka marja ne wadaa yaa teira ko rjwaane. Ko kwaga ne tata ba baa wane ba pa noono waarem na dage de dwoi waarem delo dwi o deim yaa na wo jwoŋ o na chɔge maŋa kalo to. Wadaa 12 Ba ba jege chwoŋa ba daane nɔɔno yɔɔ yerane o boboŋa keiri seini, naa o diga tiina, naa o sɔŋɔ de o pwola totoŋa seini. Ba nam ba jege chwoŋa ba ke o kekeo kolo na wo chɔge nɔɔno wom yu to. Wadaa kanto choo noono maama mo o kekeo maama seini, ye daanem teira. Wadaa 13 Noono maama wae o beiri o bobo η a na lage tei ye o zoore o bobo η a na lage m ϵ maama to, o teo ne. Nono maama wae o nwon teo de teo, naa o tete teo ne o beiri o vei teo kodwon ve o iwoora. Wadaa 14 De ko de, o cham dem na dae nen ϵ Ene politiksi la η a ne ko wo taa chamma se o duri o nwo η . O na ch δ ge teo kom wad ϵ g ϵ mo naa o kekeo kom na wo d ϵ UN wad ϵ sem na ma η e tei to sateene dedwonna baa sε de jwoŋ o mɔle mɔle. Wadaa 15 Noono maama jege teo, o na nwoŋ mε. Ba baa wane ba zeili noono o teo ne, naa ba fee o se o ye leiri teo o bobona na lage tei to. Wadaa 16 Baara de kaana na bege ba ti to wae ba di daane ye ba yetana, naa ba na nwoŋ tekolo, naa ba na toge Wɛchoŋa kalo dwi to baa wane ko cheiŋi ba se ba ye di daane ba D sɔŋɔ. Ye ba kadiri seini ba maama ma daane, ba zora de ba ŋwea seini, ye ba wae ba yage daane maŋa de maŋa, ba tete boboŋa na lage tei. Kadiri wio ye baaro de kaane tete yerane na se se ba zo daane, ye ko dae we noono fee ba to. Sɔŋɔ tiina - baaro de o kaane de o bu - mo ye sayu kugu takeiri wone. Konto Ŋwaane tekeiri dem de teo kom maama jege se ba taa ni ba baŋa ne mo, ba taa choo ba wolwanno maama wone. Wadaa 17 Noono maama wae o jege o tete nyoone wonno, naa o de o badwonna wae ba tei wonno daane Ba baa wane ba vere noono wonno naa ba pa se o ye taa lage wonno. Wadaa 18 Nono maama wae o bonj o na lage tei. O wae o ke o bobonja keiri, o wae o toge Wechwonja kalo dwi o na lage to; o nam ta wae o leiri o Wechwonja naa o bonjem o yerane naa o de kogo, ye o bere noona

Nɔɔno maama wae o boŋ o na lage tei. O wae o ke o boboŋa keiri, o wae o tɔge Wɛchwoŋa kalo dwi o na lage to; o nam ta wae o leiri o Wɛchwoŋa naa o boŋem o yerane naa o de kɔgɔ, ye o bere nɔɔna Wɛchwoŋa kam o taane de o totoŋa seini.

Wadaa 19

Noono wae o noone o bobona na lage tei. O wae o te kolo maama o na bone o yu ne, ye noono ba jege chwona se o cheini o ni. O wae o beiri labaare o bobona o daare o pae labaare dwi maama labaare tonno de walese bam maama wone se de jage jei mamma.

Wadaa 20

Noono maama wae o toge o zoore asemble naa tigisim dwi maama na ye yezura tigisim to.

Ba baa wane ba fee noono se o zo tigisim delo o na ba lage to.

Wadaa 21

No maama wae o toge o di o teo gomente paare; o nam ta wae o toge o voti o kuri no na o ke gomente dem wone.

Nomo maama wae o jwoŋ wolim delo o teo gomente na jege de woli de noonbia maama to, ko ma da ko ma da.

Gomente maama dam wo taa toge de noonbia kwora na we tei to mo. Noonbia bam kwora kam mo yei ni ka bere noonbia bam na wo kuri ba gomente dem paare tiina tei to. Kurim dem jege se ko dε voti lao naga mo, se noono maama voti o boboηa na laga tei to, ye se ko dε voti wadaa kam naga chekke.

Wadaa 22

Noono maama teo gomente jege se de taa choo o ŋwea laŋa ne de de dam, de de naduni dedaane de na jege nimoro tei de sateene dedwonna to se ko pa noono wom ŋwea ja kuri se o wane o ji noono lanyerane.

Waada 23

Noon maama wae o ke toton; o wae o kuri o bobona na de toton delo, ye fee wora se toton dem taa jege kuri na pa o ywonni de wopwolo ye o ba lia we ba wo zan ba le o toton dem ne to.

Noono maama ka, ye ko ba chuli o na ye wolo dwi to, jege se o taa jwoŋ ŋweo na mae de o totoŋ dem dam na mae tei to mo.

Wolo maama na toηa ko maη se o ηweo taa ye zegere se ko wane ko ni o tete dedaane o diga tiina lanyerane. Ko ta maη se o taa nε fee o totoηa jei ne.

Noono maama wae o toge o zoore totona jei tigisim yalo na wo woli o o totona lana seini to.

Wadaa 24

Nono maama jege chwoŋa se o taa jege sio de sio maŋa, dedaane hawase bagera o na o ke totoŋa jei ne to; ye o ta wae o jwoŋ daa bem wone o jeini sŋŋɔ ne o sia ye ba baa le o ŋweo wone.

Wadaa 25

Fee wora se noono maama taa ŋwe ŋwea na jege kuri ye ka ywoma ka pae o tete de o diga tiina to. Ko maŋe se wodiiru, zora jei, assibita na ni yezura seini to dedaane won-telo maama na wo woli pa se ŋwea taa ywoma to taa wora. Fee ta mo wora se wolim taa wora ko pae noono maama neneene o na ba toŋa, o na weela, naa o na jigi nabwom jaweo ŋwaane, o na ye badeim naa kadeim, o na kwe naa noono na ye zore tu, o ware se o ni o tete baŋa ne.

Fee wora se ba taa fage ba ni niina de bia baŋa ne lanyerane. Bu maama, o jege kwo yoo o ba jege kwo yoo, ko maŋe se ba ni o baŋe ne mo ba woli o se o ke nɔɔno.

Wadaa 26

Nɔɔno maama jege choŋa se o ke sikuuli. Sikuuli veiŋa, ko zege prameiri sikuuli ko vo yi Junia Sɛkondeiri Sikuuli, wo taa ye zɛɛra mo, ye ko ta ye fefeo mo se bu maama vo sikuuli se ko yi konto.

Tɛkenekal Sikuula de totoŋa berem sikuula nenɛɛne Kɔlɛja de wo taa wora se balo na wo vo da to vo. Univɛsiti de sikuula kamuna yadwonna de wo taa wora se balo na paase ba tɛɛsa lanyerane to vo.

Sikuuli veiŋa naa tɔn-yeino ye se ko pa nɔɔno swa mo poore se o wane o lɔre kolo maama na lana ko pa nabiino se ko ja wopwolo de yezura ko ba to. Ko jege se ko ja nimɔrɔ de badwoŋo mo ko ba de

Tiina jege chwoηa se ba kuri ba na wo taa lage se ba bia zamese t⊃n⊃ sikuuli delo dwi wone to.

Wadaa 27

Noono maama wae o toge o ke o nabaara kekeo o na lage tei, de keina yadwonna, de "Science" na jaane wodonno telo maama ko ba nabiina jirim naa wolim ŋwaane to.

sateene logo ba η a ne, de nabiina dwi maama de w ϵ j δ na dwi maama se ko zeini logo ba η a tigisim toto η a dwi maama na woli logo maama yezura to.

Wadaa 28

"United Nations" nia yanto ye se ko pa nabiino maama logo bana wolim, de wopwolo de yezura mo.

Wadaa 29

Noono maama jege fee totoηa se o ke o na zoore takeiri delo maama ne to se ko pa se o taa ye noon-ηwem se o ηwea ke ywonni.

Nɔɔno fee totoŋa keiri wone o jege se o dɛ wadɛ sem na lage tei to mo. O ba jege se o ke o gaale naa o ke o chɔge badwonna wo. O nam ba jege chwoŋa o ke o chɔge kɔgɔ ywonni de nɔɔno wopwolo, kɔgɔ zula ŋwaane.

 $N\mathfrak{I} Do no \ maama \ na \ t\mathfrak{I} De \ nabiina \ \mathfrak{I} Wea \ de \ logo \ ba\mathfrak{I} Ja \ chega \ chwo\mathfrak{I} Ja \ wad \\ \epsilon \ sento \ o \ jege \ se \ o \ t\mathfrak{I} De \ "United \ Nations" \ na \ lage \ se \ ko \ d\epsilon \ tei \ to \ mo.$

Wadaa 30

Noono, naa noona, naa teo ye zaŋ ba boŋe we ba wo wane ba ke woŋo se ko leiri naa ko choge nia yanto ba na tiŋ tono konto ne to.	